

אוצר המילים והמשמעות

ניבים וביטויים עם המילה "אור"

רבים הם הניבים בעברית הכוללים בתוכם את המילה אור. בתפיסתנו החושית את העולם, האור מתקשר לראייה, ראייה להבנה ולידיעה, וידיעה לגילוי ולפרסום.

בנוסף, האור (כמאפשר ראייה) מייצג במחשבתנו שמחה ותקווה כהיפוכו של החושך המתקשר לעצב וחוסר ודאות. ניתן למיין חלק מניבים אלה לשדות הסמנטיים הבאים:

הבנה

לאור הדברים

פירושו: מבחינת המצב, לאחר עיון והתבוננות בדברים.

דוגמה: לאור הדברים, החליטה הנחלת בית הספר לשנות את הגישה.

גם: לאור המצב

שפך אור

פירושו: הסביר, באר, גלה את הסתומות

דוגמה: דובר משטרת ישראל אמר כי הממצא החדש שנמצא בזירה שופך אור על הפרשה.

מאיר עיניים

פירושו: מאלף ומועיל, מסביר ומקנה דעת

דוגמה: הטבלה שהכין התלמיד מאירת עיניים (כלומר, הן ברורה לעין והן יעילה להבנה)

פרסום

אור לגויים

פירושו: דגמה ומופת לכל אמות העולם.

דוגמה: יש רבים השואלים האם מדינת ישראל היא אור לגויים או שקמה מדינה ככל המדינות.

מוציא לאור

פירושו: אדם או חברה העוסקים במסירת כתבי יד של סופרים להדפסה ובהפצתם של דברי הדפוס ברבים (בשימוש גם כפועל)

דוגמה: המוציא לאור הבטיח להוֹזיל את מחירם של ספרי הלמוד החדשים.

ראה אור

פירושו: הופיע, נתפרסם בדפוס.

דוגמה: ספרו האחרון של מאיר שָלוֹ ראה אור בהוצאת "עם עובד".

גם: נצא לאור

שמחה ותקווה

המזל האיר לו פנים

פירושו: התמזל מזלו, הנה לו מזל, הצליח.

דוגמה: בעת שרותו הצבאי האיר לו המזל פנים כאשר מצא את אהבת חייו.

גם: שחקה לו השעה.

אור בקצה המנהרה

פירושו: פתח לתקווה

דוגמה: מציאת נסחת הפשרה היתה האור בקצה המנהרה לחדוש התהליך המדיני.

גם: קרן אור

אורו עיניו

פירושו: התאושש, שמח.

דוגמה: למראה אמו השבה מהעבודה, אורו עיניו של הילד.

גם: אורו פניו, פניו האירו, פניו קרני

ביטוי הפוך: חשכו עיניו